

Силабус навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ»

LABORE ET ZELO

Освітня програма: «Початкова освіта»
Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) рівень
Обсяг: 4 кредити ЄКТС
Курс: 1; Семестр: 2
Дні, Час, Місце: згідно з розкладом
Кафедра: педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту
Затверджено: протокол №1 від 27.08.2024 р.

Інформація про викладача

Ім'я Філоненко Олена Станіславівна

Контакти Е-mail: helen-1970@ukr.net

Робоче місце Кафедра педагогіки, початкової освіти, психології та менеджменту, аудиторія 233 навчального корпусу № 2

Години консультацій Понеділок 13.00 -14.00

Опис навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень у початковій освіті» сприяє опануванню основними методологічними підходами, методами, засобами і технологіями науково-педагогічного дослідження, підготовці до проведення науково-педагогічних досліджень у початковій школі та допоможе майбутнім учителям органічно включитися в педагогічну діяльність і розпочати застосування наукових знань у практичній діяльності.

Мета вивчення дисципліни – надати майбутнім учителям початкових класів необхідного обсягу знань у галузі методології і організації наукових досліджень, розвинути самостійність, критичне осмислення проблем для їх вирішення у процесі професійної діяльності.

Дисциплін вивчається у першому семестрі,

Постреквізити: «Методологія розробки та керівництва проєктами», «Науково-дослідницька практика (підготовка кваліфікаційної роботи)».

Компетентності та результати навчання

Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Початкова освіта» сприяє набуттю здобувачами **компетентностей**:

ІК. Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності у сфері початкової освіти.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі навчальної дисципліни

ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК4. Здатність працювати автономно.

СК1. Здатність реалізовувати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування системи освіти в професійній діяльності, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

СК6. Здатність управляти освітнім процесом у сфері початкової освіти, що потребує нових стратегічних підходів, з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.

СК8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.

Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Початкова освіта»:

ПРН1. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності, уміння/навички розв'язання проблем початкової освіти, необхідні для проведення досліджень та/або провадження Інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур.

ПРН2. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері початкової освіти державною та іноземною мовами усно і письмово.

Форми, методи та засоби навчання

Курс буде викладений у формі лекцій (20/6* год.) та практичних занять (20/6* год.), організації самостійної роботи студентів в бібліотеках та комп'ютерних мережах (80/108* год.).

Під час вивчення курсу будуть застосовані такі методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, навчальна дискусія), наочні (демонстрації), частково-пошуковий, аналізу та синтезу, узагальнення, моделювання, створення ситуацій зацікавленості. Перевірка теоретичного навчального матеріалу проводиться методами індивідуального та фронтального опитування, тестування. Крім того перевіряється виконання практичних завдань та завдань самостійної роботи.

** – денна/заочна форми здобуття вищої освіти*

Організація навчання

Теми лекційних занять

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Наука як система знань. Особливості процесу наукового та науково-педагогічного пізнання	4	2
2.	Методологія педагогічного дослідження	2	-
3.	Методи педагогічних досліджень	4	-
4.	Організація дослідницької діяльності педагога	2	2
5.	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	2	-
6.	Кваліфікаційна (магістерська) робота студентів у ЗВО	4	2
7.	Академічна культура й етика у вищій освіті	2	-
Разом		20	6

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Наука як система знань. Особливості процесу наукового та науково-педагогічного пізнання	2	-
2.	Методологія педагогічного дослідження	2	2
3.	Методи педагогічних досліджень	4	2
4.	Організація дослідницької діяльності педагога	2	-
5.	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	4	-
6.	Кваліфікаційна (магістерська) робота студентів у ЗВО	2	-
7.	Академічна культура й етика у вищій освіті	4	2
Разом		20	6

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Наука як система знань. Особливості процесу наукового та науково-педагогічного пізнання	12	15
2.	Методологія педагогічного дослідження	10	15
3.	Методи педагогічних досліджень	12	15
4.	Організація дослідницької діяльності педагога	12	15
5.	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	12	18
6.	Кваліфікаційна (магістерська) робота студентів у ЗВО	10	15
7.	Академічна культура й етика у вищій освіті	12	15
Разом		80	108

Оцінка

Підсумкова оцінка курсу буде обчислюватися з використанням таких складових:

- на основі контролю засвоєних теоретичних знань і сформованих умінь під час занять: індивідуальне, фронтальне опитування; індивідуальне, групове виконання вправ (формульоване оцінювання);
- на основі виконання практичних завдань;

Повна інформація про навчальну дисципліну розміщена у відповідній програмі навчальної дисципліни

- на основі самостійної роботи студентів: критеріями оцінювання самостійної роботи здобувачів є: рівень знань; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

- на основі виконання тестових завдань.

Отримані бали сумуються і студент отримує від 0 до 100 балів.

Критерії формульовального оцінювання:

Відмінно – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили у процесі вивчення навчальної дисципліни.

Добре – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

Задовільно – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями. Студент здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно.

Незадовільно – студент виявляє недостатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідь містить суттєві помилки, недостатньо осмислена.

Бали	Результат навчання, що оцінюється
25	Виконання практичних завдань: 25 завдань x 1 бал Оцінюється: відповідність поставленій меті та завданням – 0,2 б., аналіз і оцінка інформації – 0,2 б., правильність оформлення – 0,2 б., подача матеріалу – 0,2 б., самоаналіз – 0,2 б.
25	Виконання завдань самостійної роботи : 10 завдань x 2,5 бали Оцінюється: відповідність поставленій меті та завданням – 0,5 б., аналіз і оцінка інформації – 0,5 б., правильність оформлення – 0,5 б., подача матеріалу – 0,5 б., самоаналіз – 0,5 б.
50	Виконання тестових завдань: 50 завдань x 1 бал за кожну правильну відповідь
100	Разом

Політика курсу

Безпека – понад усе.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час очного навчання ви під керівництвом викладача повинні перейти до споруд цивільного захисту і перебувати в них до скасування сигналу.

У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час дистанційного навчання за вашим місцем перебування, ви маєте повідомити про це викладача та перейти до безпечного місця.

Відвідування та участь у практичних заняттях з курсу є обов'язковими (за виключенням студентів індивідуальної форми навчання). Для студентів індивідуальної форми навчання необхідно на початку семестру узгодити з викладачем графік індивідуальної роботи та консультацій. Відвідування студентами лекцій, практичних і лабораторних занять реєструється викладачем. Варіант відпрацювання пропущених занять узгоджується з викладачем. Дозвіл на пропуск занять з причин, що завчасно відомі і є поважними, студент може отримати, подавши необхідну заяву в деканат.

Якщо ви не були присутні на занятті через сигнал «Повітряна тривога», узгодьте з викладачем дистанційну форму виконання завдання.

Крайньою межею здачі відповідних завдань є три дні до дати заліку.

Перескладання питань практичних занять можливе лише один раз на тиждень, який передує заліку, тільки за умови отримання негативної оцінки, якщо студент не міг з'явитися на заняття у зв'язку з хворобою чи у зв'язку з іншою поважною причиною, що має бути підтверджено відповідним документом (довідка з лікувального закладу, заява на ім'я декана про причину та строк відсутності на заняттях тощо).

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Перескладання заліку відбувається за графіком, визначеним деканатом.

Академічна доброчесність та плагіат. Кожен здобувач вищої освіти повинен ознайомитися і слідувати нормам Положення НДУ ім. М. Гоголя «Про академічну доброчесність» (<https://surl.li/swwhyb>).

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Будь-яке копіювання або відтворення результатів чужої праці, якщо тільки робота не має груповий формат, використання завантажених з Інтернету матеріалів кваліфікується як порушення норм і правил академічної доброчесності та передбачає

притягнення винного до відповідальності за чинними нормативними документами.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються з навчальною метою.

Поведінка в аудиторії. Поведінка здобувачів освіти визначається правилами техніки безпеки та загальноприйнятими нормами поведінки, які визначаються відповідно «Правилами внутрішнього розпорядку» (<https://surl.lu/bhgboo>) та «Етичним кодексом» (<https://surl.li/eaylhn>) ЗВО.

Вітається активність здобувача із планування освітнього процесу та участь у формальній та неформальній освіті.

Рекомендовані джерела інформації

1. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
2. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ТОВ фірма "Планер", 2010. 308с.
3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. Чинний від 2016–07– 01. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с.
4. Дубасенюк О.А. Методологія та методи науково-педагогічного дослідження: навч.-методичний посібник. Житомир: Полісся, 2016. 256 с.
5. Етичний кодекс ученого України. URL: <https://surl.lt/wjgsel>
6. Ліпич Л. Г., Бортнік С. М., Волинець І. Г. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / за ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.
7. Методологія та організація наукових досліджень: методичні вказівки до практичних занять та виконання здобувачами освіти самостійної роботи / укладач Торяник В. М. Суми : ФОП Цьома С.П., 2023. 28 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / укладачі: Н.В. Рашкевич, Ю.А. Отрош. Харків, 2022. 291 с.
9. Носачова Ю., Іваненко О., Радовенчик Я. Основи наукових досліджень. К.: Кондор, 2020. 132 с.
10. Положення Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя «Про академічну доброчесність». URL.: <https://surl.lu/avwzyy>
11. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с.
12. Філоненко О.С., Бобро А.А. Методологія та організація наукових досліджень у початковій освіті: методичні рекомендації для проведення практичних занять та організації самостійної роботи (для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 013 Початкова освіта. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2024. 80 с.